

ODTÜ Bilgisayar Topluluğu Web Seminerleri

- Temel Web Teknolojileri
(6 Mart Salı)
- Sunucu Tarafı Programlama
(8 Mart Perşembe)
- Web Uygulamaları Mimarisi ve Güvenliđi
(13 Mart Salı)
- Zengin İnternet Uygulamaları
(15 Mart Perşembe)

Temel Web Teknolojileri

- Web ile İlgili Temel Kavramlar
- HTML Dilinin Yapısı ve Özellikleri
- CSS ile Web Tasarımı
- Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Murat ONGAN

Temel Kavramlar

- Bilgisayar Ağları
- İnternet
- Web
- IP adresi
- Alan Adları

İnternet Protokolleri

- Uygulama Katmanı
(HTTP, FTP, POP3, SMTP,...)
- Taşıma Katmanı (TCP, UDP)
- Ağ Katmanı (IP)
- Donanım Katmanı
(PPP, Ethernet, ADSL, ATM,...)

Web Tasarım Süreci

- Hayalgücü ve kağıt üstünde tasarım
- Kağıt üstündeki tasarımın bilgisayar ortamına aktarılması
- Doğru renk, font ve görsellerin seçimi
- Sayfanın HTML ve CSS'le web'e hazırlanması
- Diğer ihtiyaçlara göre istemci ve sunucu tarafı kodlamaların yapılması

XML

- Evrensel bir veri saklama biçimidir
- XHTML, RSS, ODT, SVG gibi pek çok türü bulunmaktadır
- Etiketler(tag), özellikler(attribute), değerler(value) ve verilerden oluşur
- Açılan etiketler kapatılır, boşluklar dikkate alınmaz, büyük-küçük harf duyarlıdır

Örnek XML Dosyası

```
<topluluk>
  <ad dil="türkçe">ODTÜ Bilgisayar Topluluğu</ad>
  <ad dil="english">METU Computer Club</ad>
  <web_adresi>http://www.cclub.metu.edu.tr</web_adresi>
  <uye_sayisi>2</uye_sayisi>
  <uyeler>
    <uye no="1">
      <ad>Murat</ad>
      <soyad>Ongan</soyad>
    </uye>
    <uye no="2">
      <ad>Atasay</ad>
      <soyad>Gökkaya</soyad>
    </uye>
  </uyeler>
</topluluk>
```

HTML

- HTML: Hyper Text Markup Language
- Web sayfalarının tarayıcılarda nasıl görünmesi gerektiğini anlatır
- Herhangi bir metin düzenleyicide yazılabilir (Not Defteri, KWrite, GEdit, Vi, Pico)
- Çeşitli görsel tasarım programları mevcuttur (Dreamweaver, Quanta, Frontpage, ...)
- Genelde .htm ve .html uzantılarıyla kullanılır

XHTML

- Tüm etiketler mutlaka kapatılmalı
- Açılan etiketler aynı sırada kapanmalı
`<i>yazı</i>`
- Etiketlerde büyük harf kullanılmamalı
- Özellik kısaltması yapılmamalı
`<textarea readonly="readonly">`
- Özel karakterlere dikkat edilmeli
`& < >`

CSS

- Cascading Style Sheets – Yığmal Stil Sayfaları
- HTML dosya boyutlarını azaltarak sayfaların hızlı yüklenmesini sağlar
- Yapısal bir kontrol olanağı sağlar
- Birden fazla sayfayı tek işlemle güncelleme ve düzenleme imkanı sağlar

Stil Tanımlama

- Yerel Tanımlama

```
<p style="color:blue;">mavi</p>
```

- Genel Tanımlama

```
<style>  
  p { color: blue; }  
</style>
```

- Stil Dosyası Bağlama

```
<link rel="stylesheet" href="stil.css"  
type="text/css">
```

Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Sayfa Boyutu ve Hız
- Görsellik
- Kullanılabilirlik
- Uyumluluk

Sayfa Boyutu ve Hız

- Dosya boyutlarına dikkat edilmeli
- Gereksiz sayıda resim ve çoklu ortam ögesi kullanılmamalı
- Ses, video gibi büyük boyutlu nesnelere kullanıcı onayı olmadan yüklenmemeli
- Resim boyutları iyileştirilmeli

Görsellik

- Renkler kullanıcının gözünü yormamalı
- Okunabilir yazı tipleri kullanılmalı
- Yazılarda uygun renkler seçilmeli
- Aşırı resim kullanılmamalı
- Sadeliğe özen gösterilmeli

Kullanılabilirlik

- Alt sayfalara bağlantılar, ulaşılabilir yerlerde olmalı
- Site içeriği ve alt sayfalar, uygun bir şekilde düzenlenmeli
- Vurgulanmak istenen şeye özen gösterilmeli, çok sayıda nesne vurgulanmamalı

Uyumluluk

- Web standartlarına özen gösterilmeli
- Farklı donanım, işletim sistemi ve tarayıcılarda sayfa kontrol edilmeli
- Sayfa tasarımında çerçeve ve tablo yerine CSS tasarımı tercih edilmeli
- Standart dışı fontlardan kaçınmalı

Web'in Yeni Trendleri

- Blog-Wiki siteleri
- XML - RSS
- Ajax
- Web 2.0
- Zengin İnternet Uygulamaları

ODTÜ Web Servislerinin Kullanılması

- SSH istemcileri
`http://ftp.ssh.com/pub/ssh/`
- Doğru dizin ve dosya adınının kullanılması
`wwwhome/index.html`
- İzinlerin ayarlanması
`chmod og=rx ~/wwwhome`
`chmod a+x ~`
- Bilgi ve yardım için:
<http://www.bidb.odtu.edu.tr/> -> Servisler-> Web Serv.

Nereden Başlamalı?

- HTML Dili

www.w3schools.com/html/

www.bidb.odtu.edu.tr Servisler->Web->HTML

www.belgeler.org/hpm/

- CSS

www.w3schools.com/css/

www.csszengarden.com

<http://www.w3.org/TR/REC-CSS2/>

Faydalı Bağlantılar

- İpuçları (İng.)
<http://www.w3.org/QA/Tips/>
- HTML doğrulayıcı (İng.)
<http://validator.w3.org/>
- CSS doğrulayıcı (İng.)
<http://jigsaw.w3.org/css-validator/>
- XHTML 1.1 Standardı (İng.)
<http://www.w3.org/TR/xhtml11>
- Renk Seçimi
kuler.adobe.com